

Пам'яті професора М.А. Глікіна

17 вересня 2021 року, на 87 році життя, пішов у вічність доктор технічних наук, заслужений професор Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля, заслужений діяч науки і техніки України, багаторічний член редколегії «Каталіз та нафтохімія» Марат Аронович Глікін. Професійна та наукова діяльність професора М.А. Глікіна пов'язана перш за все Северодонецьким ДНДПІ «Хімтехнологія», де він почав працювати з 1958 року після закінчення Ленінградського технологічного інституту. Там він пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до заступника директора з наукової роботи (1988-2002).

В цей час він також очолював лабораторію вибухобезпеки в Всесоюзному науково-дослідному інституті техніки безпеки в хімічній промисловості у Северодонецьку (1966-1969). Був ініціатором створення першого в Європі полігону для дослідження хіміко-технологічних процесів у межах вибухо- й пожаробезпечності. Хімікам-технологам добре відома його монографія «Гликин М.А. Эффективность и взрывобезопасность процессов химической технологии. – Киев, 2000».

Справою життя М.А. Глікіна був гетерогенний каталіз. Він відкрив його для себе, коли допомагав вирішувати питання з тепловиділення в каталітичному генераторі тепла, які б забезпечували вибухобезпечні умови процесу. Так він познайомився з академіком Г.К. Боресковим та професором Е.А. Левицьким з Новосибірського Інституту каталізу. Сумісними зусиллями вони створили пілотний реактор з псевдозрідженим шаром каталізатору. Після досліджень на цій установці М.А. Глікін запропонував нову каталітичну технологію, зараз відому в світі як аерозольний каталіз. Він був практиком і свої дослідження проводив, виходячи з потреб виробництва. Під керівництвом Марата Ароновича було побудовано 3 пілотні установки аерозольного каталізу: на дослідному заводі ДНДПІ «Хімтехнологія» в Северодонецьку для знешкодження промислових відходів; на підприємстві «Katator» (м. Лунд, Швеція) – для знешкодження промислових і побутових відходів; на «Саянськхімпласт» – для утилізації хлорвмісних відходів виробництва вінілхлориду. Результати цих робіт узагальнені в монографії «Гликин М.А., Гликина И.М. Гетерогенный газофазный аерозольный нанокатализ. Харьков, 2015». За весь свій досить довгий науковий шлях М.А. Глікін опублікував понад 700 наукових праць та підготував 15 кандидатів наук.

Марат Аронович був не тільки відомим вченим, але й педагогом. Його (і його лімузин Mitsubishi) знав майже увесь Северодонецьк, бо багато хто навчався у нього на кафедрі хімічної інженерії та екології Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля.

Існують люди, які своєю харизмою та ентузіазмом надихають молодь, і не тільки, на пізнання нового в науці. Таким був Марат Аронович Глікін. І ті, хто добре його знав і спілкувався з ним, можуть це підтвердити. Вічна йому пам'ять.